

Arkivsaksnr.:
2020/12028

Dokumentdato:
06.09.2022

Styre:
Universitetsstyret

Styresak:
71/22

Møtedato:
15.09.2022

Etatsstyring 2022. Tilbakemelding på ambisjoner og måloppnåelse

Henvisning til bakgrunnsdokumenter

- Styresak 7/22 [Tildelingsbrev for 2021 fra Kunnskapsdepartementet](#)
- Styresak 6/22 [Årsrapport for Universitetet i Bergen 2021](#)

Saken gjelder:

Etatsstyringsmøtet mellom Kunnskapsdepartementet (KD) og UiB ble avholdt 13. juni 2022. På bakgrunn av dialogen i møtet, universitetets årsrapport for 2021, Tilstandsrapporten for universitets- og høyskolesektoren 2022, Nøkkeltall for statlige universiteter og høyskoler 2022 og resultatrapporteringen til Database for høyere utdanning (DBH), har departementet gitt sin endelige tilbakemelding til UiB. Tilbakemelding er vedlagt.

Generelt berømmes institusjonene for omstillingen og tilretteleggingen som er gjort gjennom koronapandemien, også i 2021, for å sørge for at studentene oppnår læringsutbyttet i utdanningene og i minst mulig grad blir forsinket i sine studier.

Departementet viser til at UiB «*leverer jevnt over godt på forskningsområdet og arbeider med å videreutvikle resultatene ved å engasjere hele universitetets fagbredde*». Det framheves også at «*UiB redegjør oversiktlig og presist for resultatutviklingen på målene i utviklingsavtalen*». Departementet er spesielt fornøyd med den betydelige økning i aktiviteten innenfor etter- og videreutdanning, samt fleksible og desentraliserte tilbud.

Samtidig forventer KD fortsatt innsats innenfor følgende områder:

- Gjennomføring på bachelornivå
- Kandidattall
- Utnytte muligheten i Horisont Europa
- Midlertidighet
- Planverk for håndtering av alvorlige informasjonssikkerhets- og personvernhendelser

Universitetsdirektøren sine kommentarer

Etter universitetsdirektørens oppfatning gir tilbakemeldingen i hovedsak en dekkende beskrivelse av UiBs resultater og utfordringer i 2021.

Å øke gjennomstrømmingen, spesielt i bachelorutdanningene, har i lang tid vært et høyt prioritert mål for UiB. Det har vært en positiv utvikling de siste årene og UiB har ambisjoner om fortsatt økning i årene framover. For utvikling av kandidattall har UiB vist til svakheter i modellgrunnlaget. På dette grunnlag er det bedt om at det gjøres en gjennomgang av bruken

av kandidattall, slik det også er skissert i Stortingsmelding 19 (2020-2021) Styring av statlige universiteter og høyskoler.

Rapporten UiB FRAM (styresak 74/21) gir et viktig kunnskapsgrunnlag som legger premisser for hvordan UiB skal jobbe med kvalitet i forskning i fagmiljøene i årene fremover. Prosjektet er allerede lagt merke til som et nybrottsarbeid i sektoren. Oppfølging av rapporten skjer i samarbeid med andre pågående prosesser ved UiB, herunder blant annet ARK-undersøkelsen, utvikling av en SFF-policy, karriereutviklingsprosjektet UiB Ferd, og i arbeidet med å utforme ny strategi i kommende periode.

Basert på hendelsene i sektoren høsten 2020, og det generelle trusselbildet, ble det identifisert en rekke tiltak som ble fulgt opp og utvidet i løpet av året. Med disse tiltakene har UiB har bedret sin etterlevelse av departementets policy for informasjonssikkerhet og personvern sammenliknet med forrige kartlegging.

I sin gjennomgang viser også HKdir til at: *«Vi kan ikke se at UiB har behov for større endringer i arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern i 2022. Vi ønsker likevel å fremheve viktigheten av at UiB styrker arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern langs de linjene som universitetet allerede jobber etter.»*

Basert på tilbakemeldingen fra HKdir vil det videre arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern gjøres langs de linjene som universitetet allerede jobber etter.

En samlet status over universitetets oppfølging av tilbakemeldingene fra etatsstyringsmøtet gis forbindelse med utarbeidelse av universitetets årsrapport for 2022.

Forslag til vedtak:

Universitetsstyret tar departementets tilbakemelding til orientering.

Robert Rastad
universitetsdirektør

06.09.2022/Steinar Vestad

Vedlegg:
Etatsstyring 2021. Tilbakemelding

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Universitetet i Bergen
Postboks 7800
5020 BERGEN

Deres ref

Vår ref

Dato

22/545-72

22. august 2022

Etatsstyring 2022 Tilbakemelding på ambisjoner og måloppnåelse

Vi viser til vårt tildelingsbrev av 21. desember 2021, punkt 5.3 om gjennomføring av etatsstyringen våren 2022, og til utkast til tilbakemelding.

Vedlagt er departementets endelige skriftlige tilbakemelding til Universitetet i Bergen på bakgrunn av blant annet årsrapporten for 2021, Tilstandsrapport for høyere utdanning 2022, Nøkkeltall for statlige universiteter og høyskoler 2022 og resultatrapporteringen til DBH.

Departementet forventer at Universitetet i Bergen setter i verk nødvendige tiltak for å følge opp tilbakemeldingen.

Med hilsen

Maria Tagmatarchi Storeng (e.f.)
ekspedisjonssjef

Øyvind Johnson
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Riksrevisjonen

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling

Saksbehandler
Øyvind Johnson
22 24 75 82

Etatsstyring 2022

Tilbakemelding til Universitetet i Bergen på ambisjoner og måloppnåelse

Dato og versjon:

22.8.2022 Endelig

1. Innledning

Departementet vil berømme institusjonene for omstillingen og tilretteleggingen som er gjort gjennom koronapandemien, også i 2021, for å sørge for at studentene oppnår læringsutbyttet i utdanningene og i minst mulig grad blir forsinket i sine studier. KD vil særlig framheve den gode innsatsen hos institusjoner med profesjonsutdanninger, der det har vært særskilte utfordringer med å få gjennomført praksis i periodene med strenge restriksjoner.

Vi overskuer fortsatt ikke de langsiktige konsekvensene av pandemien og det er derfor viktig at institusjonene har oppmerksomhet på nye studenter som begynner i høyere utdanning høsten 2022. Mange av disse studentene har hatt en stor del av sin videregående opplæring under pandemien og vil kunne oppleve overgangen til høyere utdanning som særskilt utfordrende.

Koronapandemien har også synliggjort betydningen av langsiktig satsing på forskning og forskningssamarbeid på tvers av fag og landegrenser. Utstrakt deling av, og tilgang til, forskningsresultater var avgjørende for at det var mulig å gjenåpne samfunnet og gi sikkerhet til befolkningen. Pandemien har også medført forsinkelser og reduserte muligheter for forskningssamarbeid og datainnsamling. Institusjonene har ansvar for å vurdere eventuelle forlengelser av stipendiat- og post doc stillinger.

Selv om pandemien har vært utfordrende, har den også gitt nye muligheter. Økt kompetanse om digitale verktøy og digital undervisning skaper spennende muligheter fremover. Nå som smittevernstiltakene ikke lenger legger føringer, kan de faglige vurderingene for undervisningsform og metode igjen få veie tyngst. Den internasjonale studentmobiliteten har gått kraftig tilbake under pandemien, men nå forventer departementet at studentene igjen får bedre muligheter for å reise ut, ikke minst gjennom bruk av Erasmus+.

Også krigen i Ukraina får konsekvenser for universitets- og høyskolesektoren. Det har kommet et stort antall ukrainske flyktninger til Norge og anslagene for hvor mange som vil komme i tiden fremover er usikre. Det er viktig at flyktningene får mulighet til utdanning og/eller arbeid. Universitetene og høyskolene vil være viktige i dette arbeidet. Departementet har merket seg den positive innstillingen institusjonene har til dette.

Institusjonene har en viktig rolle for å sikre tilstrekkelig tilgang på personell med riktig kompetanse. Tilgang på praksisplasser er en utfordring for mange av helse- og

sosialfagutdanningene. Departementet er kjent med at flere kommuner, som i dag ikke har studenter i praksis, ønsker å ta imot studenter i praksis. Departementet ber derfor institusjonene ta i bruk flere praksisplasser lenger unna campus.

2. Resultater og måloppnåelse

Universitetet i Bergen (UiB) er et internasjonalt forskningsuniversitet med stor faglig bredde og høy kvalitet. Strategien «Kunnskap som former samfunnet» utløper i år og ved slutten av strategiperioden viser resultatene et UiB med god balanse mellom grunnforskning og særskilt profilering mot det marine området, klima og energiomstilling.

UiB leverer jevnt over godt på forskningsområdet og arbeider med å videreutvikle resultatene ved å engasjere hele universitetets fagbredde. Det er rom for å forbedre utdanningsgjennomføring og Kunnskapsdepartementet (KD) forventer tydeligere ambisjoner fremover. UiBs utadrettede virksomhet utvikler seg svært positiv gjennom økt engasjement i ulike nettverk og partnerskap. Det er også god vekst i etter- og videreutdanningsvirksomheten. KD ser frem til å følge et UiB i god utvikling og merker oss det inkluderende strategiarbeidet som nå er iverksatt ved universitetet.

UiB redegjør oversiktlig og presist for resultatutviklingen på målene i utviklingsavtalen. Gjeldende utviklingsavtale utløper 31.12.2022. Endelig rapportering på måloppnåelse skal dermed inngå i Årsrapport for 2022. Det skal fremgå hva som er utviklingen/status på måleparametre/milepæler sammenlignet med utgangspunktet for avtalen. Departementet forventer en samlet analyse som overordnet belyser måloppnåelse for utviklingsavtalen.

Kvalitet i utdanning

Departementet registrerer en positiv utvikling når det gjelder gjennomføring på bachelornivå. Samtidig er andelen som fullfører på normert tid for lav, og KD forventer at UiB tydeliggjør egne ambisjoner på området og at arbeidet for å øke gjennomføringen intensiveres, gjennom tett oppfølging og sosial og faglig integrering. Til tross for svingninger i tallene er det en relativt høy andel av masterkandidatene som fullfører på normert tid, og enda flere som fullfører i løpet av 2-3 år. Departementet forventer at kandidatproduksjonen på masternivå opprettholdes.

UiB når ikke kandidatmåltallene for flere av utdanningene. KD forventer at kandidatproduksjonen øker slik at kandidatmåltallene nås. Departementet ber om at UiB leverer en mer helhetlig rapportering om arbeidet med utdanningskvalitet i neste årsrapport. Denne bør blant annet inkludere institusjonens egne ambisjoner, mål og vurderinger, samt mulige utviklingsområder og prioriteringer på utdanningsområdet.

Kvalitet i forskning

UiB oppnår gode resultater innen forskning og bidrar aktivt i oppfølging og kunnskapsutvikling i viktige internasjonale fora. Resultatene for publikasjonspoeng per faglig årsverk er solide, og universitetet har strategiske mål om å styrke publiseringsaktiviteten, med flere siteringer i internasjonale rankinger og økt andel nivå-2 publisering. Forskningsrådets indikatorrapport viser at UiBs vitenskapelige publikasjoner har stort

gjennomslag med høyeste siteringsfrekvens nasjonalt, samt et høyt nivå internasjonalt. KD merker seg også at UiB har en høy andel internasjonale medforfatterskap.

Verdien av Horisont 2020-kontrakter per FoU-årsverk har en stor økning fra 2020, noe som skyldes at kontrakter innvilget i 2020 først ble skrevet under i 2021. Det er en nedgang i antall søknader til det europeiske rammeprogrammet for forskning i 2021, noe som blant annet forklares av overgangen til et nytt rammeprogram Horisont Europa. Dette forventes å medføre nedgang i nye kontrakter i 2022. Det har vært lav søkning til Marie Skłodowska-Curie Actions (MSCA), og ingen ERC-søknader ble innvilget i 2021. Utvikling av verdensledende miljøer er en sentral målsetning for UiB og nye virkemidler for å øke søknadsmengden til ERC ble implementert i 2021. Sammenlignet med deltakelse og retur hos andre nordiske institusjoner er det tydelig at UiB fortsatt har et uutnyttet potensiale, og kan trekke lærdom av institusjoner både i og utenfor Norge for å få større engasjement og søknadsaktivitet i organisasjonen, og slik sikre bedre utnyttelse av hele bredden i Horisont Europa.

UiBs bidragsinntekter fra Forskningsrådet per faglig årsverk synker i 2021, og universitetet har de siste ti årene hatt en lavere grad av Forskningsrådsinntekter enn tilsvarende universiteter. UiB har imidlertid et tydelig og uttalt mål om å øke bidragsinntektene fra Forskningsrådet, noe departementet vil følge opp i den videre styringsdialogen.

En betydelig andel ph.d.- kandidater oppgir at de er forsinket i utdanningsløpet grunnet koronapandemien. Departementet forventer at universitetet tar et særlig ansvar for at de berørte kandidatene gjennomfører sine studier.

Samarbeid med omverden

Det er gledelig å se at UiB har hatt en betydelig økning i aktiviteten innenfor etter- og videreutdanning, samt fleksible og desentraliserte tilbud. Her svarer universitetet godt på den økte etterspørselen og forventningene fra regjeringen. UiB er gode til å benytte seg av tilskuddsordningene til fleksible og desentraliserte tilbud i Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-dir), og departementet oppfordrer universitetet til å fortsette å benytte seg av ordningene.

Gjennom universitetets tilslag til fleksible videreutdanningstilbud, er det blant annet inngått over 40 samarbeid med eksterne partnere. Universitetets samarbeid med omverden kommer også til uttrykk gjennom kunnskapsklyngene, der alle de planlagte klyngene nå er i driftsfase. Det er gledelig å se at U-Multirank plasserer UiB som nummer 25 av beste lærersteder i verden basert på samarbeid med institusjoner, organisasjoner og næringsliv – både internasjonalt, nasjonalt og regionalt.

Departementet merker seg at UiB har noe lavere innovasjonsaktivitet enn de andre store universitetene, men at det er stor oppmerksomhet mot å bedre rammevilkårene for innovasjonsarbeid ved institusjonen. Universitetet peker selv på at en svakhet ved innovasjonsarbeidet er at ingen av institusjonens studenter hadde søknader inne til det nasjonale innovasjons- og entreprenørskapsprogrammet STUD-ENT i 2021. Departementet forventer at UiB fortsetter arbeidet med å styrke innovasjons- og entreprenørinnsatsen i bred forstand og ser frem til å følge dette arbeidet.

UiB ligger fortsatt noe under sektorsnittet for andre bidrags- og oppdragsinntekter (BOA-inntekter) per faglig årsverk, men departementet registrerer en positiv økning på 6 prosent i 2021. Det har vært en jevn økning i BOA-inntektene siden 2016 og det er gledelig å se at universitetet nå nærmer seg samme BOA-inntektsnivå som de andre store universitetene.

God ressursbruk og forvaltning

Regjeringen har som mål at midlertidigheten skal ned på nivå med arbeidslivet for øvrig i denne regjeringsperioden. Institusjonene må derfor jobbe målrettet for å redusere midlertidigheten. UiB har relativt lav midlertidighet, men bør fortsette det gode arbeidet med å redusere midlertidigheten i undervisnings-, forsknings- og formidlingsstillinger som nå ligger på 13,1 %.

UiB har avsetninger til andre formål på 2 % og holder seg godt innenfor avsetningsreglementets maks grense på 5 %.

Departementet viser til HK-dirs kartlegging av informasjonssikkerhet og personvern ved UiB, og forventer at institusjonen fortsetter sitt gode arbeid med å etterleve *Policy for informasjonssikkerhet og personvern i høyere utdanning og forskning*. Departementet merker seg at UiB har økt ressursinnsatsen innen operativ sikkerhet, og at det er iverksatt flere viktige tekniske sikringstiltak i 2021. Departementet forventer at UiB styrker arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern, og at ledelsessystemet for informasjonssikkerhet og internkontrollen for GDPR innføres i hele organisasjonen, spesielt på enhetsnivået.

Departementet viser til tilbakemeldingen i 2021 og videre til den sikkerhetspolitiske situasjonen i forbindelse med krigen i Ukraina, samt departementets brev om denne datert 1. mars 2022. Vi forutsetter at UiB snarest får på plass det som gjenstår for å ha et fungerende planverk for håndtering av alvorlige informasjonssikkerhets- og personvernhendelser (kontinuitet og beredskap).